

Sygn. akt VIII U 8/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	Sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2019 r. w Gliwicach

sprawy W. K. (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 5 września 2017 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu W. K. prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od 1 lipca 2017r.;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) Sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 8/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 5 września 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu W. K. ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury nie przekroczył 250%.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i orzeczenie co do istoty sprawy, a także o zasądzenie od organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Jednocześnie wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu wyliczania rent i emerytur na okoliczność odtworzenia wynagrodzeń ubezpieczonego w latach 1960 – 1975. W uzasadnieniu podniósł, że nie może on ponosić ujemnych konsekwencji

obowiązujących w latach minionych przepisów pozwalających na nie przechowywanie dokumentów dotyczących uzyskiwanych zarobków i wynikających z tego składek na ubezpieczenia społeczne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. K. urodził się (...)

Od 2 lipca 1985 r. ubezpieczony pobiera emeryturę górniczą. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie z 12 miesięcy, tj. od lipca 1984 r. do czerwca 1985 r., a następnie od sierpnia 1986 r. do lipca 1987 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł ostatecznie 440,93% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Ubezpieczony po nabyciu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie w KWK (...) do 22 sierpnia 1987 r.

W dniu 24 lipca 2017 r. ubezpieczony złożył wniosek o ponowne przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalno-rentowej. Do wniosku dołączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku Rp-7 z 11 lipca 2017 r. wystawione przez Spółkę (...) S.A. w B. za lata 1976-1987.

Zaskarżoną decyzją z 5 września 2017 r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Obliczony przez organ rentowy z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 203,47%. Za lata 1959 – 1975 organ rentowy przyjął wynagrodzenia minimalne z uwagi na brak dokumentów potwierdzających wysokość wynagrodzeń za ten okres.

W okresie od 12 sierpnia 1959 r. do 29 stycznia 1966 r. ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) w S. na następujących stanowiskach:

- pomoc dołowa pod ziemią (od 12 sierpnia 1959 r. do 28 lutego 1962 r.);
- nadgórnika pod ziemią (od 1 marca 1962 r. do 27 września 1965 r.);
- sztygar zmianowy pod ziemią (od 28 września 1965 r. do 29 stycznia 1966 r.).

W okresie od 4 lutego 1966 r. do 22 sierpnia 1987 r. ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) w K.. W tym czasie zajmował następujące stanowiska:

- górnika pod ziemią (od 4 lutego 1966 r. do 31 października 1968 r.);
- sztygara zmianowego oddziału wydobywczego pod ziemią (od 1 listopada 1968 r. do 22 sierpnia 1987 r.).

Ubezpieczony ożenił się w 1962 r.

W okresie od 4 lutego 1966 r. do 31 grudnia 1975 r. ubezpieczony pracował w systemie 3-zmianowym oraz w niedziele – miał tylko jedną niedzielę w miesiącu wolną.

Na podstawie opinii biegłego z zakresu rent i emerytur Z. T. z 13 grudnia 2018 r. (k.77-104) oraz uzupełniającej z 25 sierpnia 2019 r. (k.122-133) Sąd ustalił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu przekracza 250%.

Biegły Z. T. w opinii podstawowej odtworzył miesięczne kwoty wynagrodzeń ubezpieczonego stanowiące podstawę wymiaru świadczenia za lata 1966 – 1975. Biegły w wyliczanych wynagrodzeniach ujął jedynie pewne składniki wynagrodzenia, czyli takie, które bezwzględnie przysługiwały ubezpieczonemu, biorąc pod uwagę akta osobowe, akta rentowe oraz przepisy branżowe w górnictwie, tj. specjalne wynagrodzenie z Karty Górnika i deputat węglowy oraz dodatki zgodnie z zaleceniami Sądu – dodatek za pracę w niedziele (przyjmując że ubezpieczony pracował w niedziele i miał tylko jedną niedzielę w miesiącu wolną) oraz dodatek za pracę poza I zmianą i dodatek za pracę w porze nocnej (tzw. III zmiana).

Do wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury zgodnie z art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w najkorzystniejszej wersji, tj. z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym z uwzględnieniem części zarobków przypadających po przyznaniu świadczenia, biegły Z. T. ujął najlepsze 20 lat z całego okresu zatrudnienia, tj. 1967-1975 i 1977-1987, a jako okres po przyznaniu świadczenia uwzględniono zarobki z lat 1986-1987. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony przez biegłego Z. T. wyniósł 282,02%.

W opinii uzupełniającej z 25 sierpnia 2019 r. (k.122-133) biegły, odnosząc się do zarzutów organu rentowego, dokonał hipotetycznego wyliczenia wynagrodzeń w drugiej wersji bez dodatków za pracę na zmiany i dodatku za pracę w niedzielę i święta, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony przez biegłego, obliczony z lat 1968-1987, wyniósł 260,01%.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego z KWK (...), opinię biegłego ds. emerytur i rent Z. T. z 13 grudnia 2018 r. (k.77-104) oraz opinię uzupełniającą z 25 sierpnia 2019 r. (k.122-133).

Sąd ocenił zebrany materiał dowodowy jako kompletny i spójny, a poprzez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Zarówno odwołujący jak i organ rentowy nie kwestionowali ostatniej opinii biegłego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony 2 lipca 1985 r. jest uprawniony do emerytury górniczej obliczonej w oparciu o wynagrodzenie z 12 miesięcy, tj. od lipca 1984 r. do czerwca 1985 r., a następnie od sierpnia 1986 r. do lipca 1987 r., gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł ostatecznie 440,93% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Przedmiotem sporu jest wysokość emerytury ubezpieczonego. Ubezpieczony złożył 24 lipca 2017 r. wniosek o ponowne przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a. ustawy o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych a zaskarżoną decyzją z 5 września 2017 r. (...) Oddział w Z. odmówił mu przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na tej podstawie, gdyż nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekroczył 250%.

Sąd wskazuje, iż ustawą z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 552) wprowadzono z dniem 1 maja 2015 r. zmiany w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodając m.in. art. 110a.

Zgodnie z treścią art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia,

o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Należy podkreślić, że art. 110a znajduje zastosowanie do przeliczenia emerytur przyznanych na starych zasadach, tj. obliczonych w myśl art. 53 ustawy emerytalno-rentowej, gdzie bezpośredni wpływ na wysokość świadczenia ma kwota bazowa oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Bezpornie ubezpieczony pobiera emeryturę obliczoną na starych zasadach. Ponadto po uzyskaniu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie i wskazał podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przypadającą w części po przyznaniu świadczenia, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ostatecznie bowiem, obliczony przez biegłego Z. T. w toku postępowania sądowego – w tym na podstawie dokumentacji osobowej ubezpieczonego – wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia i przypadających w części po przyznaniu emerytury, tj. 1967-1975 i 1977-1987, przekroczył 250%.

Sąd w całości podzielił wnioski biegłego Z. T., albowiem sporządzona przez niego opinia jest precyzyjna, szczegółowo umotywowana, zaś biegły do odtworzenia wynagrodzenia ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w KWK (...) z lat 1966 – 1975 przyjął składniki wynagrodzenia wynikające z akt osobowych, akt emerytalnych ubezpieczonego oraz przepisów branżowych w górnictwie oraz dodatki zgodnie z zaleceniem Sądu. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony przez biegłego wyniósł 282,02%.

Należy podkreślić, że nawet obliczony w opinii uzupełniającej przez biegłego w drugim wariantcie – bez dodatków za pracę na zmiany i dodatku za pracę w niedzielę i święta – wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przekroczył 250%. Obliczony z lat 1968-1987, wyniósł 260,01%.

Ostatecznie organ rentowy nie kwestionował opinii uzupełniającej biegłego.

Art. 110a ustawy znajdzie zatem zastosowanie do ubezpieczonego, który spełnił wymagane w nim przesłanki.

Mając na uwadze powyższe, Sąd – na mocy 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury przy zastosowaniu art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, począwszy od 1 lipca 2017 r.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804).

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek